

PORTEFEUILLEOVERLEG DUURZAAMHEID & LANDELIJK GEBIED

Annotatie

Toelichting op agendapunt	<i>Intentieverklaring Green Deal Biobased (ver)bouwen in Twente (van Twentse Bouwboeren)</i>
Indiener voorstel	<i>Tim Bachmayer</i> <i>Opdrachtgever: Rob Engbers</i>
Informerend/uitvoerend of strategisch agendapunt	<i>Strategisch</i>
Aanleiding	<i>Wat is de aanleiding dat het nu op de agenda staat?</i> Maandag 25 september vind een bijeenkomst plaats vanuit de Twentse Bouwboeren. Tijdens deze bijeenkomst worden ketenpartners, waaronder agrariërs, loonwerkers, verwerkers, bouw- en isolatiebedrijven, woningcorporaties, banken, kenniscentra en overheden (waaronder gemeente Enschede) gevraagd om een intentieovereenkomst te tekenen om het biobased (ver)bouwen te stimuleren binnen de regio Twente. Dit is een kans voor Enschede om onze agrariërs nabij N2000-gebieden een alternatief agrarisch programma aan te kunnen bieden, maar het maakt ook duurzaam bouwen binnen gebiedsontwikkeling mogelijk en is hiermee een uitweg uit de stikstofproblematiek voor de bouwsector.
Vraag aan wethouder	<i>Op welke vraag/vragen wil je in het PO antwoord krijgen?</i> - Is er draagvlak voor een pilot biobased bouwen van Land naar pand in Enschede? - Willen de wethouders de intentieverklaring Green Deal / Twentse Bouwboeren ondertekenen? - Welke wethouder moet ondertekenen? Dit valt namelijk enerzijds onder agrarische zaken, maar anderzijds onder bouwen.
Korte toelichting op onderwerp	<i>Geef kort weer waar het onderwerp over gaat</i> De Twentse Bouwboeren is een regionaal initiatief opgericht door agrariërs en experts op het gebied van biobased bouwen. Het initiatief gaat verder dan alleen het aanbieden van een nieuw agrarisch programma. Zo wordt er gewerkt aan het opzetten van een volledige keten van 'Land naar Pand' voor het produceren van bouwmaterialen van lokale agrarische gronden. Aan dit initiatief zijn diverse partijen verbonden waaronder agrariërs, loonwerkers, verwerkers, bouw- en isolatiebedrijven, woningcorporaties banken, kenniscentra en overheden. Het biobased bouwen houdt in dat agrariërs die op zoek zijn naar een alternatief agrarisch programma over kunnen stappen op de vezelteelt (hennep, vlas, lisdodde, riet, stro, etc.). Dit is voor hen interessant omdat het A. een volwaardig verdienmodel betreft, zoals veeteelt of reguliere akkerbouw (bijv. maisteelt). B. geen stikstof- of CO2-uitstoot. C. geschikt is om in te zetten langs N2000-gebieden. Dit sluit uitstekend aan bij de doelstellingen van de Brede Coalitie wat betreft het innovatiedeel in het kader van nieuwe landbouwvormen. (NB: de Brede Coalitie is de samenwerking tussen Stawel, LTO, Landschap Overijssel en Stichting Landschapsfonds om innovatie in de Enschedese landbouw te stimuleren). De vezels die de agrariërs telen worden verwerkt tot isolatiewol of persplaten voor de bouwsector. Deze bouwmaterialen kunnen ingezet worden in de woningbouwopgave. Dit is niet alleen een duurzame

	manier van bouwen omdat je niet/nauwelijks CO2 en stikstof uitstoot, maar ook een essentiële bouwmethodiek om überhaupt ons toekomstig woningbouwvraagstuk te kunnen realiseren. Met de EU-normen voor de uitstoot van stikstof en CO2 gaan wij namelijk vastlopen op 1/3de van de geschetste plancapaciteit doordat de huidige bouwmethodieken te vervuilend zijn (dit wordt bevestigd door het ministerie BZK, Economisch Instituut voor de Bouw en Building Balance). Dit betekent dat ons woningbouwprogramma vóór 2030, volledig zal vastlopen als wij niet anders gaan bouwen. Het biobased bouwen kan dus interessante kansen opleveren voor zowel agrariërs als bouwers. Door de intentieverklaring te tekenen gaan wij samenwerken met het lokale netwerk van de Twentse Bouwboeren om te starten met het biobased bouwen. De eerste stap is het ondertekenen van de intentieverklaring van de Twentse Bouwboeren met de desbetreffende wethouder op 25 september 2023. Hierop volgt het opzetten van een pilotproject waarin wij lokaal geteelde gewassen toepassen in een lokale gebiedsontwikkeling in Enschede. Enschede kenmerkt zich door haar innovatieve karakter, maar speelt voor de toekomstige biobased keten binnen regio Twente ook een cruciale rol. Zo herbergt gemeente Enschede een groot areaal landelijk gebied voor mogelijke productie van de desbetreffende gewassen, beschikt gemeente Enschede over de grootste afzetmarkt voor de komende woningbouwopgave binnen regio Twente, en vormt het een essentieel logistieke knooppunt binnen onze regio. Het is hierom aan ons om de eerste stap te zetten samen met diverse pioniers binnen de regio. Het is de eerste stap naar kleine ketens (binnen de circulaire economie), biedt ons een nieuw agrarisch programma, en is onze mogelijkheid om onze groeiambitie als stad te verwezenlijken. In samenwerking met Twentse Bouwboeren en STAWEL zouden wij graag deze stap willen nemen.
Vervolgtraject	<i>Hoe gaat het na het PO verder met dit punt?</i> Indien noodzakelijk voor deze fase wordt er een voorstel voor B&W opgesteld voor de ondertekening van de intentieovereenkomst. Na het ondertekenen van deze intentieovereenkomst zullen wij in samenwerking met het netwerk van Twentse Bouwboeren en STAWEL een pilot (experiment) opstarten. Het experiment zal als doel hebben om lokaal verbouwde Twentse gewassen te benutten als bouwstoffen voor de woningbouwopgave. Hierbij nemen wij de gehele keten onder de loep, van agrariër tot bouwer. Gemeente Enschede speelt hierin een verbindende en faciliterende rol.
Communicatie belanghebbenden	<i>Hoe wordt het communicatietraject?</i> Het communicatietraject zal in nauwe samenwerking tussen gemeente Enschede, Twentse Bouwboeren, STAWEL en Twenteboard plaatsvinden.
Bijlagen	<i>Welke bijlagen moeten in elk geval worden gelezen (en daarbinnen welke pagina's)?</i> 1. Intentieverklaring – inclusief bijlage GEANONIMISEERD_v1_Gemeente.DOC

	<i>Welke bijlagen zijn ter kennisname?</i>
Tijdsduur	<i>Hoeveel tijd heb je nodig om dit punt te bespreken?</i> 20 minuten